

Městské úkryty civilní ochrany

Kryty civilní ochrany

Úkrytím se rozumí systém opatření, které slouží k ochraně obyvatel proti účinkům a následkům velkých chemických nebo radiačních havárií. Při mimořádných událostech a civilních krizových stavech se úkrytí obyvatelstva zajišťuje zejména v improvizovaných úkrytech, pro které jsou využity podzemní nebo i nadzemní prostory staveb.

Improvizovaný úkryt je předem vybraný, optimálně vyhovující prostor ve vhodných částech bytů, obytných domů, provozních a výrobních objektů, který je upravován fyzickými a právními osobami pro jejich ochranu a pro ochranu jejich zaměstnanců před účinky mimořádných událostí s využitím vlastních materiálních a finančních zdrojů.

Pro všeobecnou informaci z hlediska ochrany obyvatelstva a pro svépomocné budování improvizovaných úkrytů za krizových situací slouží příručka „[Sebeochrana obyvatelstva](#)“.

Improvizované úkryty jsou využívány v **MÍROVÉ DOBĚ při velkých haváriích s rizikem kontaminace nebezpečnými látkami a účinky pronikavé radiace**. V případě vzniku této mimořádné události slouží k úkrytí uzavřená místnost v budově s možností poslechu televizního nebo rozhlasového vysílání.

V případě úniku:

- **nebezpečných látek** - místnost by se měla nacházet nejlépe ve vyšších patrech a na odvrácené straně od místa nehody. (Většina nebezpečných látek je těžší než vzduch a proto se drží při zemi. Nebezpečné chemické látky lehčí než vzduch jsou vesměs prchavé a tedy v terénu málo stálé. Není proto příliš pravděpodobné, že proniknou zavřenými okny ve vyšších patrech).
- **radioaktivních látek a ionizujícího záření** - místnost by se měla nacházet nejlépe ve středové, suterénní nebo sklepní části domu s minimálním počtem oken, dveří a jiných větracích otvorů.

Další nezbytná opatření ke snížení průniku nebezpečné látky do místnosti:

- vypnout, uhasit a utěsnit veškerou ventilaci v bytě - klimatizace, větrací systémy, topidla, digestoře, světlíky,
- utěsnit sebemenší otvory - klíčové dírky, otvory pro poštu apod.,
- okna zavřít a dobře utěsnit různými druhy samolepících těsnících pásek, tmely,
- záclony i závěsy namočit do vody nebo do roztoků pro improvizovanou ochranu.

Stálé úkryty

Stálé úkryty se využívají k ochraně obyvatelstva před účinky zbraní hromadného ničení v případě **STAVU OHROŽENÍ STÁTU A VÁLEČNÉHO STAVU**. Tyto úkryty nelze využít při mimořádných událostech a krizových situacích nevojenského charakteru z důvodu jejich nerovnoměrného rozmístění a doby potřebné k jejich zprovoznění.

Stálé úkryty dělíme na stálé tlakově odolné úkryty (dále jen „STOÚ“), které jsou určeny k ochraně proti účinkům zbraní hromadného ničení, a stálé tlakově neodolné úkryty (dále jen „STNÚ“), které slouží k ochraně před účinky světelného a tepelného záření, pronikavé radiace, kontaminace radioaktivním prachem a jen částečně proti tlakovým účinkům zbraní hromadného ničení.

Stálé úkryty jsou stavby technologicky vybavené, zkolaudované k využití pro účely civilní obrany, zbudované v podzemních částech staveb nebo jako stavby samostatně stojící. V době míru mohou být využívány dvouúčelově, např. jako garáž, sklep atd., avšak při zásadní změně ve způsobu užívání stavby je povinností vlastníka tuto změnu oznámit stavebnímu úřadu dle § 127 stavebního zákona.

Maximální kapacita jednotlivých úkrytů ve městě se nyní pohybuje od 120 do 900 osob. Většina z nich byla budována v polovině minulého století a mnoho jich bylo z evidence vyřazeno, ať už na základě žádosti vlastníků, nebo z podnětu HZS Středočeského kraje pro nevyhovující technický stav.

Údržba

Za provozuschopnost stálých úkrytů zodpovídá vlastník objektu, který je povinen zajistit údržbu na své náklady. Vlastník je také povinen umožnit využití úkrytu pro potřeby civilní ochrany a zajistit k němu přístup orgánům hasičského záchranného sboru nebo jimi zmocněným osobám.

Údržba stálých úkrytů a revize technických zařízení se provádějí v souladu ČSN 739050 Údržba stálých úkrytů civilní ochrany.

Zpohotovění

Většina stálých úkrytů není připravena k okamžitému použití a vyžadují zpohotovění, tedy přechod z mírového na válečný režim, který obnáší např. vystěhování materiálu při dvouúčelovém využívání úkrytu, zapojení krytového družstva, prověření a případné opravy jednotlivých technologických prvků, zajištění zásob pitné vody, dovybavení úkrytu (lehátka, lavice, nářadí, dokumentace atd.). Pro zpohotovění je nezbytná znalost všech částí a funkcí krytu, stejně tak jako znalost údržby a potřebných režimových opatření.

MĚSTSKÉ KRYTY

Město Kolín má ve své správě **4 stálé tlakově odolné úkryty**, které jsou mírově využívány (např. jako učebna základní školy, klub pro setkání mládeže atd.). Seznam stálých úkrytů s fotodokumentací naleznete v příloze.

Přehled stálých tlakově odolných krytů na území Kolína

Poř. číslo	Evidenční číslo	Adresa umístění	Majitel krytu	Kapacita osob
1.	02040010	Havlíčková 260	Elmech a.s. Kolín	450
2.	02040022	Ovčárecká	Paramo a.s. Kolín	240
3.	02040024	Plynárenská	Obchodní tiskárny a.s. Kolín	520
4.	02040027	Polepská 639	FDC Praha	150
5.	02040028	Polepská	AŽD s.r.o. Kolín	100
6.	02040030	Pražská 880	Město Kolín	520
7.	02040040	Benešova 639	Město Kolín	124
8.	02040045	Zámecká 109	Město Kolín	200
9.	02040046	Zengrova 110	Frigera Kolín	280
10.	02040054	Masarykova 710	Město Kolín	600
11.	02040055	Vávrova 813	SBD Kolín	900
celkem				4084

Vstup do jednoho ze stálých tlakově odolných krytů

když se za vámi hermeticky zaklapnou ocelové dveře, připadáte si jako v ponorce

zde by obyvatelé trávili převážnou většinu svého času v úkrytu

detail jednotky čerpadla filtroventilace. V případě manuálního pohonu obrátíme kliku na hřídeli a točíme

vlevo WC, vzadu nouzový výlez, vpravo první ze sady nádrží na vodu

do tohoto zařízení se umísťují kolektivní filtry proti bojovým otravným látkám

K článku je připojeno celkem 16 obrázků a 1 příloh.

odkaz na článek: